

Hur materialism förändligar och idealiserar - Karen Barad

Karen Barads queermaterialism öppnar upp för en bättre förståelse av hur motstånd och politisk förändring går till. I denna [första artikel tar jag upp hur Barad](#) avvisar att materia och mening skulle kunna separeras från varandra. Hennes materialism kontrasterar mot hur många "hårda materialismer" förändligar politik. Hur de idealiserar det politiska.

När en "hård" materialist försöker härleda politiska beslut eller ideologier till materiella förhållanden så förändligar materialisten samtidigt politik och idéer. En sådan materialism blir därmed en idealism. Idealisering av politik, och idealisering av idéer.

Halva världen idealiseras.

"Matter and meaning are not separate elements. They are inextricably fused together, and no event, no matter how energetic, can tear them asunder."[1]

Tankar är materiella

Karen Barad bryter alltså med den idealisering av tankar, kultur och mening som gärna dyker upp i materialistiska föreställningar. En idé, en fundering, en dikt, ett samtal är lika materiellt som en sten eller som en vind.

Mening är materiellt, mening materialiserar. Mening är inte något andligt som kan härledas ur något annat mer handfast, något som är hårdare och därför skulle vara mer materiellt, eller till och med mer verkligt.

Föreställningen att det som är hårt skulle vara mer materiellt än det som är mjukt blir alltför banal för att någon materialist skulle hävda det. Men man kan ändå ana att det gömmer sig en sådan intuitiv föreställning inom flera materialismer. Det som är hårt är dock inte mer materiellt än det som är mjukt, en sten är inte mer materiell än elden eller solen.

Materia agerar meningsfullt

Materia är, enligt Karen Barad, inte passivt död. Materia agerar. Och materia agerar meningsfullt. Det som materia och saker gör och åstadkommer är begripligt eller obegripligt. Ifall något är begripligt eller obegripligt är det också meningsfullt. Det är därmed översättningsbart: till språk, till teori, till en dikt, till teater, till matematik. Ofta har vi svårt att översätta det som sker. Men det innebär inte att det är meningslöst.

“But matter and meaning, the literal and the figurative, are never as separate as we like to pretend”[2].

Bortom dualism

Dualismen mellan material och ande renodlades i grekisk filosofi, speciellt bland platonister och gnostiker. Samtidigt som grekisk filosofi utvecklades fanns det inom judendom och senare kristendom en ickedualistisk syn på mening och materia. I den judiska och i den tidigt kristna filosofiska och religiösa traditionen

Karen Barad

gick det inte att separera ande och materia från varandra. Karen Barad fortsätter och utvecklar en sådan ickedualistisk föreställning om ande och materia, om politik och materialitet.

När jag skriver ande och materia skulle man kunna läsa det som att ande och materia är två olika "saker" men att de sitter ihop, och att de hela tiden påverkar varandra. Men det skulle i så fall fortfarande vara en form av dualism.

Materia är meningsfullt. Och mening materialiserar. Mening och materia är inte två saker som hör ihop. Det är snarare olika ord som beskriver olika aspekter av samma sak.

I senare texter ska jag ta upp hur Karen Barad visar hur politik och motstånd är att agera tillsammans med saker och ting. Detta tillsammans-agerande skapar direkt förändring. Direkt innebär att mål och medel blir ett. Inte heller mål och medel kan dualistiskt separeras från varandra.

Per Herngren

2012-09-11, version 0.1.1

Referens

Karen Barad, *Meeting the Universe Halfway Quantum physics and the entanglement of matter and meaning*, London: Duke University Press, 2007.

Per Herngrens [texter om Karen Barad](#).

Per Herngren, "[Hur materialism förändligar och idealiserar - Karen Barad I](#)", 2012.

Per Herngren, "[Bortom marknaden och samhället: trassel istället för sfärer - Karen Barad II](#)", 2012.

Per Herngren, "[Jämlik metod och jämlikt motstånd - Karen Barad III](#)", 2012.

Per Herngren, "[Politik är queer - Karen Barad - demokrati VIII](#)", 2012.

Fotnoter

[1] Karen Barad, *Meeting the Universe Halfway Quantum physics and the entanglement of matter and meaning*, London: Duke University Press, 2007, p 3.

[2] Karen Barad, *Meeting the Universe Halfway Quantum physics and the entanglement of matter and meaning*, London: Duke University Press, 2007, p 362.